

Knut Naley

Skudeneshavn

Knut Naley var sønn av Karl og Gjertrud Naley. Han reiste ut i ung alder og var med flere av stedets båter før han mønstret i utenriksfart. Han var med M/T «Ruth» som førte Trotsky fra Norge til Mexiko i 1937. Da krigen brøt ut i Europa, var han hyresøkende i New York og mønstret på M/S «Baghdad».

Knut mønstret som matros på M/S «Bagdad» i New York 30.11.1939. Krigen i Europa var brutt ut på den tiden, og allerede de første dagene fikk den norske handelsflåten føling med krigen. Mange skip ble torpedert med tap av mannskap. «Baghdad» var et kjøleskip som gikk i fart mellom Nord-Amerika og Sør-Amerika. De hadde med stykkgoods til Sør-Amerika og kjøtt og kaffe til Nord-Amerika. Norge var nøytral på den tiden og skipet gikk mellom nøytrale land så faren for angrep skulle ikke være tilstede, men tyskerne tok lite hensyn til nøytraliteten. Knut ble ombord en rundtur til Sør-Amerika før han mønstret av 21.2.1940, sannsynligvis i New York.

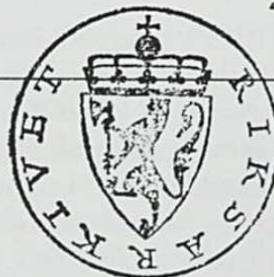
Fødselsnr./ Birth no. F. 15.8.14	Etternavn/ Surname NALEY	For- og mellomnavn/ First and middle name(s) Knut
--	--------------------------------	---

Fartøyet navn/ Name of vessel	Stilling/ Rating	Tiltrådt/ Service from	Hyre fra/ Wages from	Fratrådt/ Service to	Hyre til Wages to
RIO PARDO		udatert		12.9.38	
LEIF		18.1.39		16.3.39	
RAVNÅS		27.3.39		22.6.39	
BAGHDAD		30.11.39		21.2.40	
LEDAAL		18.7.42		22.7.42	
MUNIN		24.7.42		9.2.43	
FERNBANK		12.2.43		18.8.43	
DUX		6.9.43		9.12.43	(syk)
10.12.43 innlagt på sykehus					
SOUTH AMERICA		18.2.44	reddet v/forlis	6.4.44	
14.4.44 Glasgow pool					
16.5.44 til London pool					
LYSAKER V		23.5.44		29.6.44	
BESTUM		6.7.44		4.8.44	
FRONTENAC		7.8.44		4.9.44	

Stillingens art under krigen: matros.

Anne B. Hagstrøm

Anne B. Hagstrøm, e.f.

Knut fikk hyre på D/S «Ledaal» som matros 18.7.1942. Det var den eldste båten i handelsflåten, maskineriet var skrøpelig og farten deretter. Men selv de gamle utslitne båtene tok sin tørn for friheten og hadde mange turer over Atlanteren (se Dannevik, ss. 234-279). Den var med på invasjonen i Italia og lå i Napoli med brukket aksling på lysmaskinen. Og der var ikke hjelp å få fra land, senere ble den liggende som depotskip i Gibraltar til krigen var over. Knut stoppet bare fem dager ombord og forlot skipet 22.7.1942.

24.7 juli gikk Knut ombord i D/S «Munin» som matros. Skipet var et av Kjøde sine fartøyer som gikk i kullfarten på Svalbard. De ankom Longyearbyen 4.8.1940 med passasjerer og forsyninger. Den norske marineløytnant og forbindelsesoffiser Tamber gikk straks ombord og meddelte kapteinen at skipet med øyeblikkelig virkning var rekvirert av den norske regjering i London. Kapteinen tok meddelelsen med ro og erklærte at det var i orden fra hans side. Han forsikret også at besetningen utelukkende bestod av gode nordmenn. D/S «Munin» var en gammel båt og egnet seg best i kystfarten hvor de sneglet seg fram i mørket fra havn til havn. Til tider ble de hardt angrepet av tyske bombefly og E-båter. Statistikken viser at det i siste halvår av 1942, den tiden «Munin» gikk der på kysten, torpederte tyskerne ikke mindre 28 allierte skip, hvorav 25 sank og av disse var 7 norske. Knut mønstret av 9.2. 1943 og tok en kort ferie.

Knut mønstret på 12.2.1943 i Liverpool som matros. «Fernbank» gikk i transatlantisk fart og på den tiden giftet han seg i New York. Vinterværet i Nord-Atlanteren var det verste i manns minne, og mang en norsk sjømann har minner fra den tiden som fremdeles sitter i sinnet. «Fernbank» hadde mange harde tørrer. Knut ble stående ombord til 18.8.1943, da mønstret han av i New York hvor han hadde stiftet hjem.

Knut gikk ombord som matros i New York 6.9. 1943. Før året var omme hadde tyskerne forsøkt å angripe flere konvoier i dette farvannet, men resultatet var ubetydelig. En medvirkende årsak til dette var at de allierte hadde sikret seg en flybase på Azorene slik at konvoiene fikk flystøtte og fjernsikring hele veien. Azorene ble med Portugals samtykke okkupert i oktober 1943. I denne operasjonen deltok D/S «Dux», som losset kraner i Angra 25.10.1943. 9.12.1943 ble Knut sykeavmønstret og innlagt på sykehus.

Etter sykehusoppholdet mønstret Knut på i New York 18.2.1944 som matros. I Nordatlanteren gikk det mot krise for de tyske ubåtene. I tiden januar-mars 1944 mistet tyskerne 36 ubåter i dette farvannet. I samme tidsrom hadde 105 konvoier med 3.360 handelsskip passert begge veier, bare tre ble senket. Admiral Dönitz kunne bare trekke en konklusjon: At det konvensjonelle hadde tapt i kappløpet med utviklingen av de alliertes forsvarsmidler.

En lang rekke ubåter ble tilbakekalt før de nådde ut til operasjonsområdet, andre ble liggende i Nordatlanteren som værvarslingsbåter og noen holdt det gående i konvoirutene, om ikke annet så for å binde allierte stridskrefter. U 302, Kapitanleutnant Sickel, tilhørte den siste gruppen.

En månelys natt i pent vær og svak dønning fikk ubåten kontakt med østgående konvoi SC. 156 i posisjon 4504 N. 3520.W og gikk til angrep kl. 02.20 den 6.4.1944.

Konvoien SC. 156 bestod av 57 skip. Det lyktes ubåten å komme i skuddposisjon fra babord baug. I første torpedosalven ble D/S «Ruth 1» truffet i akterkanten av midtskipet. «Ruth 1» som var lastet med stål, trelast og props, knakk av på midten og ble liggende med baug og hekk i luften. I maskinrommet som straks ble fylt med vann, omkom tre mann. Styrbord livbåt var ramponert, men brukbar, og 17 mann kom seg fra borde i den. En selvlaget flåte akter rommet resten av besetningen på 19 mann, som

kom klar før surringen til dekkslasten røk og «Ruth 1» sank 20 minutter etter torpederingen. Trelast og props drev utover et stort område. Kl. 06.00 var alle 36 overlevende tatt opp av fregatten «Chelmers». De ble overført til redningsskipet «Goodwin» den 12.4.1944 og landsatt i Gourock dagen etter. I konvoi SC. 156 seilte også M/T «South America» lastet med råolje for Manchester. Umiddelbart etter torpederingen av «Ruth 1» sendte U 302 en ny salve inn i konvoien og traff «South America» i babord side omtrent midtskips. Oljen tok øyeblikkelig fyr der den ble sprøytet over midtskip og poop. Fem minutter senere detonerte en ny torpedo med voldsom eksplosjon i akterskipet. Flammene ble blåst ut, men kaptein Ambjørnsen konstaterte at skipet var brukket og holdt på å synke. Han sendte derfor ut nødsignal og ga ordre om å gå i båtene. Alle mann kom vel fra borde og befant seg kort tid etter i god behold ombord i redningsskipet «Goodwin». Da de forlot «South America», lå tankskipet med begge endene høyt i luften og neste dag observerte et eskorte fartøy at bare litt av baugen stakk opp av vannet. Disse to norske skipene ble Kapitänleutnant Sickels siste senkninger.

Kort etter angrepet mot SC 156 ble U 302 peilet inn av en fregatt og sendt til bunns av en hedgehog-salve. Det gikk likedan med mange andre ubåter i Nordatlanteren. Mannskapet på «South America» ble landsatt i Gourock og Knut registrerte seg på Glasgow pool 14.4.1944. og senere 16.5.1944 ble han sendt til London pool (NF II, s. 336).

Knut mønstret på «Lysaker V» i London 23.5.1944. Grunnen til at Knut ble overført til London pool, var for å samle mest mulig mannskap til invasjonen av Normandie så nær invasjonsområdet at den norske delen av invasjonsflåten ikke ble hindret av mangel på mannskap.

Endelig ble fire gamle norske skip sammen med 47 ukjente skip fra andre nasjoner, øremerket til å seile over til Normandie for å la seg senke som provisoriske moloer

utenfor det allierte brohodet (NF II, s. 340): “Da dagen demret over Seinebukten den 6. juni 1944, drønnet allierte bombefly inn over Normandiekysten. Åtte-ti n.mil fra land dannet en armada av krigsskip en front på 50 n.mil bred. Tungt skipsartilleri spilte opp, de første flottiljer av landstigningfartøyer satte kurs inn mot stranden, og kl. 06.30 stormet de første allierte soldater i land på fransk jord. En uke senere var 326.000 soldater, 104.000 tonn forsyninger og 54.000 kjøretøyer brakt i land. Operasjon Neptune – den maritime delen av landstigningen – var planmessig gjennomført.”

De første forsyningskonvoiene fulgte hakk i hæl på angrepsstyrkene og begynte å losse til amfibiebiler allerede den 6. juni. Og flere norske skip ankret så kloss i land som mulig den første dagen (NF II, s. 341). 12.6 ankom «Lysaker V» og ble liggende til 23.6 da den gikk tilbake til England for å ta inn ny last. 29.6.1944 mønstret Knut av, han hadde i løpet av to måneder vært utsatt for hard torpedering og 11 dager i ild-linjen i Normandie, så det var god grunn for avløsning.

Knut mønstret på «Bestum» som matros i London 6.7. 1944 etter en velfortjent ferie fra invasjon i Normandie. Skipet gikk i kystfart og en tur til Island før han mønstret av 4.8.44. Han så etter en båt som skulle til USA for han hadde sin kone der. Henne hadde han ikke hadde sett siden han giftet seg i 1943.

Knut gikk ombord som matros 7.8.1944 i London. De gikk i konvoi fra London til New York. «Frontenac» hadde tidligere vært oppe i forskjellige situasjoner før Knut kom ombord. Knut fortsatte til 4.9.1944 og mønstret av i New York. Da han gikk i land denne gangen, forlot han den norske handelsmarinen for godt. «Frontenac» var den siste norske båten han var ombord i etter seks år fravær fra hjemstedet. Han hadde gått gjennom en lang og nerveslitende påkjenning etter torpedering og invasjon i Normandie, og tok seg en velfortjent ferie sammen med familien i Brooklyn.